

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalets medlemmar:

Knut Erik Paulsen (leiar), Olav K. Hovet (nestleiar), Lill-Grethe Tveiten Homme (medlem), Liv Bratlie Løyland (medlem), Knut Olav Tveiten (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Tid/stad: Onsdag 13. november 2024 kl. 13.00 kommunehuset, kommunestyresalen

SAKSLISTE

- SAK 23/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 02.10.24
- SAK 24/24 KONTROLLUTVALET'S ÅRSPLAN 2025
- SAK 25/24 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON «PLANLEGGING OG STYRING AV INVESTERINGSPROSJEKTER»
- SAK 26/24 REVISOR ORIENTERAR

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalet:

Eventuelt

Referatsaker

- Ref. 09/24 Melding om vedtak plan for eigarskapskontroll 2023-2027
- Ref. 10/24 Melding om vedtak plan for forvaltningsrevisjon 2023-2027

Valle, 6. november 2024

Knut Erik Paulsen
Leiar

Inger Lise Austrud
Utvalssekretær

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf. 918 69 975 / ila@asekretariat.no
Kopi til: Ordfører, kommunedirektør, revisor, Gunn Margith Homme, Setesdølen
Varamedlemmer møter berre etter særskilt innkalling.

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 23/24

Møtedato: 13.11.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 23/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 02.10.24

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 02.10.24

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 02.10.24 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 02.10.24 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

VALLE KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

MØTEBOK

Møte nr. 04/24

Dato: 02.10.24 kl. 13.00 – ca. kl. 14.20.

Stad: Kommunehuset, kommunestyresalen.

<p><u>Til stades:</u> Olav K. Hovet, fung. leiar Lill-Grethe Tveiten Homme, medlem Liv Bratlie Løyland, medlem</p> <p><u>Forfall:</u> Knut Erik Paulsen, leiar Knut Olav Tveiten, medlem</p>	<p><u>Andre til stades (heile eller deler av møtet):</u> Agder Kommunerevisjon IKS v/ Tor Ole Holbek, Tommy Pytten og Maren Stapnes Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud</p>
--	---

Det var ikkje merknader til innkalling og saksliste.

SAKSLISTE

SAK 16/24	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 24.06.24
SAK 17/24	OVERORDA REVISJONSSTRATEGI 2024 VALLE KOMMUNE
SAK 18/24	ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGA
SAK 19/24	RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL - VALLE KOMMUNE
SAK 20/24	BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I VALLE KOMMUNE 2025
SAK 21/24	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON
SAK 22/24	REVISOR ORIENTERAR

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalet:

Eventuelt

Referatsak

Ref. 08/24 Tilsynsrapport Statsforvaltaren – pedagogisk bemanning Valle kommune

Underskrift

Olav Hovet
Fungerande leiar

Kopi av møteboka sendes: Ordførar, kommunedirektør, revisor, postmottak og Setesdølen

SAK 16/24 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 24.06.24

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. *Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 24.06.24 vert godkjent.*
2. *Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 24.06.24

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 24.06.24 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 24.06.24 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

SAK 17/24 OVERORDA REVISJONSSTRATEGI 2024 VALLE KOMMUNE

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar overordna revisjonsstrategi 2024 for Valle kommune til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Overordna revisjonsstrategi 2024 frå Agder Kommunerevisjon IKS datert 16.08.24

Bakgrunn for saka:

I følgje kommunelova § 23-2, 1.ledd bokstav a, skal kontrollutvalet sjå til at kommunens rekneskap vert revidert på ein betryggande måte.

I forskrift om kontrollutval og revisjon §3 står det at kontrollutvalet skal halde seg løpande orientert om revisjonsarbeidet og mellom anna sjå til at:

- a) *kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*

Orientering om overordna revisjonsstrategi og revisjonens risikovurdering er eit viktig ledd i kontrollutvalets arbeid med å følgje opp påse-ansvaret i forhold til rekneskapsrevisor.

Overordna revisjonsstrategi omfattar heile kommunen og beskriv revisjonens formål, foreløpig risikovurdering, kommunens økonomi, informasjon om kommunens risikostyring og økonomiske internkontroll, fastsetting av vesentlighetsgrense og revisjonsplan. Strategien er det overordna planleggingsdokumentet for gjennomføring av rekneskapsrevisjon. Revisjonen vil gjennomgå revisjonsstrategien i møte og svare på eventuelle spørsmål.

Vurderingar:

Formålet med kontrollutvalets handsaming av overordna revisjonsstrategi er i hovudsak å ivareta kontrollutvalets påse-ansvar i forhold til rekneskapsrevisjon.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar overordna revisjonsstrategi 2024 for Valle kommune til orientering.

SAK 18/24 ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGA**Handsaming i møte:**

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar revisors attestasjonsuttale frå forenkla etterlevelseskontroll til orientering.

Saksutgreiing:**Sakshandsamar: Inger Lise Austrud****Vedlegg:**

Attestasjonsuttale frå Agder Kommunerevisjon IKS datert 26.06.24

Bakgrunn for saka:

Revisor har utført eit attestasjonsoppdrag i samband med Valle kommunes etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltninga knytt til området eigenandel for beboar på institusjon – langtidsopphold.

Revisor har kontrollert følgande:

- Har kommunen fastsatt rutiner for etterberegning av betalingssatser for beboere på institusjon?
- Gjennomfører kommunene årlige etterberegning av betalingssatser for beboere på institusjon når skatteoppgjøret foreligger?
- For de kontrollerte sakene har kommunen gjennomført tilbakebetaling ved avdekket for mye betalt egenandel/har kommunen krevd tilleggsbetaling ved avdekket for lite betalt egenandel?

Uttalen gjev moderat sikkerheit for konklusjonen, altså er det ikkje like strenge beviskrav som til ei revisjonsberetning.

Saksopplysingar:

Kommunestyret skal sjå til at uavhengig instans med kunnskap om økonomiforvaltninga vurderer rutinane. Kommunestyret skal og sjå til at slike rutinar er etablert og overhaldt. Kontrollutvalet er kommunestyrets tilsynsorgan og det ligg til utvalet å føre tilsyn med kommunens forvaltning på kommunestyrets vegne.

For øvrig er revisors konklusjon som følger:

Konklusjon:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Valle kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte bestemmelsene i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester §3, 6 ledd om årlig kontrollberegning av egenandelens størrelse ved langtidsopphold.

Vurderingar:

Forenkla etterlevelseskontroll erstatter ikkje den ordinære rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sjåast på som eit supplement. For kontrollutvalets del er ansvaret avgrensa til å sjå til at det vert gjennomført, og halde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurdering samt resultatet frå kontrollen.

Forenkla etterlevelseskontroll styrker kontrollutvalets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltninga er i samsvar med føresegner og vedtak.

Kommunedirektør er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørger for at økonomiforvaltninga er i tråd med føresegner og vedtak, og at økonomiforvaltninga er gjenstand for betryggande kontroll.

Revisor vil i møtet orientere om resultatet av forenkla etterlevelseskontroll og svare på eventuelle spørsmål.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar revisors attestasjonsuttale frå forenkla etterlevelseskontroll til orientering.

**SAK 19/24 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLA
ETTERLEVELSESKONTROLL - VALLE KOMMUNE**

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenkla etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Valle kommune til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenkla etterlevelseskontroll frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 06.09.2024

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 24-9 står det følgande om revisors oppgåve:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgåva er lagt til rekneskapsrevisor og det er i lova lagt opp til ein uttale på utført arbeid med moderat sikkerheit.

Det kjem fram av risiko- og vesentlighetsvurderinga at revisor etter ei samla vurdering har valt ut området: Overholdelse av regelverket for offentlige anskaffelser – protokollplikt ved kjøp av varer og tjenester mellom 0,1 mnok og 1,4 mnok.

Revisor vil sjå på etterleving av følgande forhold:

- *Er vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen nedtegnet i en protokoll?*
- *Er det gjennomført en frivillig kunngjøring av konkurransen?*

Forenkla etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalet innan den fristen som lova har satt, 30. juni 2025. Rekneskapsrevisor vil vere til stades i møtet.

Vurdering:

Forenkla etterlevelseskontroll erstattar ikkje den ordinære rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sjåast på som eit supplement. For kontrollutvalets del er ansvaret avgrensa til å sjå til at det gjennomførast, og halde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderinga, samt resultata frå kontrollen.

Forenkla etterlevelseskontroll styrkar kontrollutvalets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltninga foregår i samsvar med føresegner og vedtak.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenkla etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Valle kommune til orientering.

SAK 20/24 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I VALLE KOMMUNE 2025

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. *Kontrollutvalet tilrår en budsjetttramme for kontrollarbeidet i Valle kommune for 2025 på kr 1 133 500*
2. *Kontrollutvalets budsjettframlegg skal uendra følge det samla budsjettframlegget for kommunen til kommunestyret.*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Willy Gill

Vedlagte saksdokument:

1. Vedteke budsjett for Agder Sekretariat
2. Agder Kommunerevisjon IKS – delbudsjett Valle 2025

Bakgrunn for saka:

Kommunen skal ha ei forsvarleg revisjonsordning og eit uavhengig sekretariat. Budsjettframlegget inneheld difor lovpålagte oppgåver. Budsjettframlegget er delt inn i 3 hovudgrupper; kontrollutvalet sine utgifter, utgifter til revisjonstenester og til sekretariat.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementets Veileder om kontrollutvalets rolle og oppgåver s. 16, seier bl.a. at: Kontrollutvalet skal utarbeide framlegg til budsjett. I budsjettet må kontrollutvalet synleggjere kontrollutvalets egne kostnader og kostnader knytt til revisjonsaktiviteter.

Videre står det noko om kven som kan gjera endringar i kontrollutvalets budsjett: Budsjettframlegg frå kontrollutvalet kan berre endrast av kommunestyret.

Grunnen til at kontrollutvalets budsjett er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere. Kontrollutvalets budsjettframlegg skal difor uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har naudsynt informasjon om kva for eit budsjett kontrollutvalet treng for å utøve sin funksjon. Når det gjelder betaling for tenester som vert kjøpt av revisjonsselskapet og sekretariatet for kontrollutvala, vert desse fastsett av hhv. representantskapet for revisjonen og av styret for sekretariatet og kan berre endrast av desse.

Agder Sekretariat, vedteke budsjett.

Driftstilskotet skal dekke den normale aktiviteten i kontrollutvalet, frå sakshandsaming til utsending av innkallingar og utskrifter, oppfølging av kontrollutvalets vedtak, arkivhald med meir.

Agder Sekretariat KO er omdanna til eit kommunalt oppgavefellesskap og det er representantskapet som har fastsett budsjettet for 2025.

Agder Sekretariat KO har 13 eigar- og deltakarkommunar etter kommunesamanslåingane frå 01.01.20, medan det tidlegare var 16 kommunar.

Tidlegare auke i budsjettet har ikkje vore stilstreккеleg for å få økonomien i balanse etter tidlegare år med nullvekstgifter og auka lønns- og prisvekst. Dei seinare åra har vi tært på fondsmidlane (tidlegare års overskot) for å gjere opp rekneskapen. For å kome i balanse i 2025, må etterslepet dekkas inn og det må derfor leggest inn ei inntektsauke i budsjettet høgare enn forventa pris- og lønnsvekst for 2025.

Ein har tatt utgangspunkt i rekneskapstal for 2023, tillagt lønns- og prisvekst for 2024, samt forventa vekst for 2025.

I samband med organisasjonsendring frå §27-samarbeid etter gamal kommunelov til kommunalt oppgavefellesskap etter ny kommunelov med verknad frå 01.11.23, er det også

innført ny modell for fordeling av sekretariatets utgifter. Kriteria for fordeling av utgiftene er ein fast andel, samt ein variabel del som vert berekna med utgangspunkt i antal innbyggjarar og antal møte i kontrollutvala. Det foretast avrekning året etter budsjettåret slik at sekretariatets utgifter vert fordelt ut frå avlagt rekneskap og oppdaterte tall for antal innbyggjarar og antal avholdte møte.

Det er budsjettert med fem (5) møter i kontrollutvalet i 2025.

Den nye beregningsmodellen medfører at driftstilskotet for Valle kommune til Agder Sekretariat vert auka frå kr. 157.000 i 2024 til kr. 179.000 i 2025, jf. forklaring ovanfor.

Deltakartilskotet for 2025 vert fordelt som følger etter ny fordelingsmodell:

Tabell: Utvikling i deltakartilskott

Deltakarkommune	Tilskot 2025 (B)	Tilskot 2024	Tilskot 2023
Evje og Hornes	199.000	175.000	151.000
Bygland	178.000	157.000	151.000
Bykle	178.000	156.000	151.000
Farsund	244.000	216.000	196.000
Flekkefjord	240.000	211.000	196.000
Hægebostad	183.000	161.000	151.000
Iveland	180.000	158.000	151.000
Kvinesdal	216.000	190.000	179.000
Lindesnes	362.000	319.000	325.000
Lyngdal	264.000	233.000	234.000
Sirdal	184.000	161.000	151.000
Valle	179.000	157.000	151.000
Åseral	176.000	155.000	151.000

*) Avrunda til næraste hele 1000 kr.

For nærare informasjon vises det til vedlagte budsjettsak for Agder Sekretariat.

Agder Kommunerevisjon IKS:

I medhald av lov om interkommunale selskap § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for komande kalenderår og ei gong i året vedta selskapets økonomiplan.

I medhald av selskapsavtalen ligg det til representantskapets mynde å vedta budsjett og økonomiplan, herunder å bestemme den nærmare fordelinga av utgifter på den enkelte kommune og verksemd. Vedteke budsjett/økonomiplan skal sendast eigarane innan 10. oktober før budsjettåret for innarbeiding i deltakarkommunens årsbudsjett.

Sekretariatet har motteke delbudsjett for 2025 frå Agder Kommunerevisjon IKS. Der det er lagt inn ei auke i tilskotet til revisjonen frå kr 730 000 til kr 767 000, som er ei auke med 5% frå året før.

I tillegg kjem kr 59 500 til forenkla etterlevelsesk kontroll. Samla revisjonstilskot for 2025 utgjer dermed kr 826.500.

Tilskotet skal dekke rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll m.m.

For ytterlegare informasjon om budsjettet syner ein til det vedlagte delbudsjett frå revisjonen.

Revisjonen vil vere til stades i møte og kan kommentere budsjettet ytterlegare og svare på eventuelle spørsmål.

Kontrollutvalet sine utgifter:

Budsjettet for kontrollarbeidet skal omfatte kontrollutvalets samla verksemd. Alle postar under kontrollutvalets arbeid foreslås behaldt uendra frå 2024.

Budsjettframlegget:

Det framlagte budsjettframlegg for kontrollarbeidet bygger på:

- Førre års budsjetttramme
- Delbudsjett Valle for Agder Kommunerevisjon IKS for 2025
- Vedteke budsjett for Agder Sekretariat for 2025

Kontrollbudsjett Valle kommune	Budsjettframlegg 2025	Vedteke budsjett 2024
Tilskot til revisjonen	Kr. 826.500	Kr. 786.500
Kommunen sin del av sekretariatstenester	Kr. 179.000	Kr. 157.000
Kontrollutvalets utgifter:		
Møtegodtgjersle og tapt arbeidsforteneste m.m.	Kr. 30.000	Kr. 30.000
Kurs og opplæring:	Kr. 40.000	Kr. 40.000
Beverting:	Kr. 5.000	Kr. 5.000
Andre konsulenttenester:(ekstra ressurser til forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll mv.)	Kr. 53.000	Kr. 53.000
Totalbudsjett	Kr. 1.133.500	Kr. 1.071.500

Framlegg til vedtak:

1. Kontrollutvalet tilrår en budsjetttramme for kontrollarbeidet i Valle kommune for 2025 på kr 1 133 500
2. Kontrollutvalets budsjettframlegg skal uendra følge det samla budsjettframlegget for kommunen til kommunestyret.

SAK 18/24 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Planlegging og styring av investeringsprosjekt» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge frem prosjektplan i neste møte.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Vedteke plan for forvaltningsrevisjon 2023 – 2027

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret vedtok følgende i sitt møte 25.09.24 i sak om «Plan for forvaltningsrevisjon 2023 – 2027».

Kommunestyret sluttar seg til den framlagde "Plan for forvaltningsrevisjon for Valle kommune 2023- 2027, der følgende områder/prosjekt prioriterast:

<i>Prioritet</i>	<i>Tema/sector/selskap</i>	<i>Aktuelt for forvaltningsrevisjon</i>
<i>1.</i>	<i>Teknisk enhet</i>	<i>Planlegging og styring av investeringsprosjekter</i>
<i>2.</i>	<i>Helsetjenesten i Bykle og Valle</i>	<i>Helsesamarbeidet</i>

Kommunestyret gjev kontrollutvalet fullmakt til å gjere eventuelle endringar i prioriteringa av aktuelle prosjekter, og til å sette i gong andre prosjekt dersom utvalet ser behov for det.

Kontrollutvalet er tilfreds med orienteringa frå kommunedirektøren i forhold til meirforbruket på pleie om omsorg og finn ikkje rom for å prioritere ressursar til vidare gjennomgang av dette.

Kommunestyret sluttar seg til kontrollutvalet si vurdering av orientering kring meirforbruket i PLO.

Saksopplysningar:

Kontrollutvalet står fritt til å prioritere kva for eit prosjekt dei vil setje i gong. Ein vil foreslå at kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å starte arbeidet med eit nytt prosjekt. Utvalet må drøfte kva for eit prosjekt dei vil velje.

Vurderingar:

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen drives på ein måte som ivaretek innbyggjarane sine behov og rettigheitar best mogleg. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon undersøker kontrollutvalet om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål og om ressursane forvaltast på ein effektiv måte. Fokus på å bidra til forbetring er eit viktig aspekt med gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Etter prioritering og bestilling av konkret prosjekt, vil det for forvaltningsrevisjonsprosjekt bli utarbeida ein prosjektplan som mellom anna omhandlar kva for nokre problemstillingar prosjektet tek sikte på å besvare. Utarbeiding av problemstillingar skjer i samarbeid mellom kontrollutvalet og kommunerevisjonen. Prosjektplanen skal godkjennast av kontrollutvalet før prosjektet kan påbegynnes.

Kontrollutvalet kan allereie nå gi signaler til revisjonen om kva som kan være aktuelle problemstillingar og kva ein ynskjer undersøkt i prosjektet. Problemstillingar (kva for nokre spørsmål som ønskes besvart), ressursbruk og framdriftsplan er sentrale element som må drøftast. Kontrollutvalet må ta stilling til kontrollens omfang basert på tilgjengelege ressursar.

Ein viktig føresetnad for å kunne gjennomføra prosjektet «Helsesamarbeidet» i helsetenesta i Bykle og Valle er at Bykle kontrollutval bestiller tilsvarande prosjekt. Helsetenesta er

organisert som eit vertskommunesamarbeid der Bykle kommune er vertskommune og Valle kommune er samarbeidskommune. Det er kontrollutvalet i vertskommunen som fører kontroll med verksemda på vegne av alle deltakarar i samarbeid jf. kommunelova §20-9.

Kontrollutvalet må i møte drøfte kva for eit prosjekt dei vil setje i gong. Revisor vil vere til stades i møte og kan svare på eventuelle spørsmål.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «_____» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge frem prosjektplan i neste møte.

SAK 22/24 REVISOR ORIENTERAR

Handsaming i møte:

Rekneskapsrevisjon:

Hovudfokus på kartlegging og kontroller knytt til nye rutinar i samband med overgang til nytt rekneskapssystem og arbeid med forenkla etterlevelseskontroll no i haust.

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalet: Neste møte i kontrollutvalet er 13.11.24

Eventuelt

Sekretariatet sjekkar opp dato/tidspunkt for neste møte og gjev tilbakemelding til medlemmane.

Referatsak

Ref. 08/24 Tilsynsrapport Statsforvaltaren – pedagogisk bemanning Valle kommune

Kontrollutvalet tar referatsaka til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 24/24

Møtedato: 13.11.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 24/24 KONTROLLUTVALETS ÅRSPLAN 2025

Vedlegg:

Framlegg til årsplan for 2025

Bakgrunn for saka:

Det er etablert ein praksis med å utarbeide ein årsplan for kontrollutvalet.

Sekretariatet har utarbeidd eit forslag til årsplan som vert lagt fram for godkjenning i utvalet.

Årsplanen er ikkje å forstå som ein fullstendig presentasjon av alle dei oppgåver/saker som kontrollutvalet vil handsame i løpet av året, men legger vekt på dei oppgåver som utvalet etter lov og forskrift er pålagt å handsame.

I tillegg til dei ordinære sakene vil det i løpet av året også dukke opp førespurnader og problemstillingar som vert gjenstand for drøfting i utvalet.

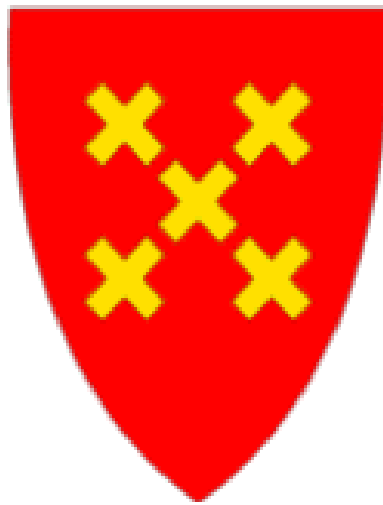
Kontrollutvalet oppfordrast til å komme med innspel til planen og bes vurdere moglege orienteringar.

Framlegg til vedtak:

Framlegg til kontrollutvalets årsplan for 2025 vert vedteke.

Valle kommune

Kontrollutvalets årsplan 2025

INNLEDNING

Kommunestyret har etter kommunelova § 22 det øvste ansvaret for å kontrollere kommunens verksemd. Etter kommunelovas § 23-1 vel kommunestyret sjølv eit kontrollutval som skal føre løpande tilsyn på deira vegne.

Kontrollutvalet kan hjå kommunen, utan hinder av teieplikt, krevje ei kvar opplysning, utgreiing eller eit kvart dokument og gjera dei undersøkingar som det finn naudsynt for å gjennomføre oppgåvene. Kontrollutvalet skal likevel ikkje overprøve politiske beslutningar og har ikkje tilsynsansvar overfor kommunestyret.

KONTROLLUTVALETS VERKSEMD

Kontrollutvalets møter vert haldne i kommunehuset i Valle, i kommunestyresalen. Møta startar kl. 13.00 og er opne for alle.

Utvalet har fastsett møteplan for 2025 og det vert lagt opp til 5 møte. Ved behov vert det avhalde fleire møte.

For å sikre at kontrollutvalet er uavhengig av både administrasjon og revisjon skal utvalet i tråd med kommunelova §23-7 ha ein eigen administrasjon. Dette vert ivareteke av Agder Sekretariat som har ansvar for at sakane er forsvarleg utgreia og at utvalets vedtak vert iverksett.

KONTROLLUTVALGETS OPPGÅVER

Kontrollutvalets oppgåver ved rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunens rekneskapar vert revidert på ein betryggande måte. Kontrollutvalet skal også gi uttale til kommunestyret om årsrekneskapan. Denne uttalen skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalets oppgåver ved forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen vert driven på ein måte som ivareteke innbyggjaranes behov på ein best mogleg måte. Forvaltningsrevisjon er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål, og om ressursane forvaltast på ein effektiv måte. Forvaltningsrevisjon vil ha høg nytteverdi, både i utvalets kontrollverksemd, og i kommunens internkontroll og forbetningsarbeid.

Kontrollutvalet vil løpande rapportere resultatata av gjennomførte forvaltningsrevisjonar til kommunestyret, samt sjå til at dei vedtak som kommunestyret fattar ved handsaminga av forvaltningsrevisjonsrapporter vert følgt opp.

Kontrollutvalet har no bestilt forvaltningsrevisjon med tema «Planlegging og styring av investeringsprosjekt».

Ifølge kommunelova § 23-4 inneberer eigarskapskontroll «å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring».

Når eit selskap har fleire eigarar er det som oftast formålstenleg å samordne felles eigarskapskontroll mellom eigarkommunane. Sekretariatet vil bidra med nødvendig samordning i kontrollutvala som bestiller.

Øvrige saker

Oppgåvene nemnt ovanfor utgjer den mest ressurskrevjande delen av kontrollutvalets kontroll med forvaltninga og gjennomførast ved at utvalet gjer bestillingar hos revisjonen.

Utover dette handsamar kontrollutvalet mellom anna følgjande saker:

- Bestillingar frå kommunestyret
- Fremme forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen
- Uavhengighetserklæringar frå revisor
- Planlagt revisjonsarbeid
- Gjennomført revisjonsarbeid
- Nummererte brev frå revisor
- Forenkla etterlevelseskontroll
- Rapportar frå statlege tilsynsorgan og kommunens oppfølging
- Verksemdsbesøk
- Orienteringar frå administrasjonen om aktuelle tema
- Førespurnader frå innbyggjarar
- Saker utvalet ønsker å ta opp på eige initiativ

Kompetanse og opplæring

Kontrollutvalets oppgåver er mange og til dels krevjande. Kunnskap om kontrollutvalets rolle og oppgåver er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som ligg til utvalet.

Kontrollutvalet vert årleg invitert til mellom anna landskonferansen for kontrollutval i regi av NKRF – kontroll og tilsyn i kommunane og/eller Forum for kontroll og Tilsyn (FKT). Dette er samlingar som gir økt kunnskap, inspirerer og gir moglegheit for å knytte kontakt med andre kontrollutval. Opplæring kan også skje lokalt gjennom økt fokus på tema i møta og lokal konferanse i regi av Agder Sekretariat.

Kontrollutvalets møteplan 2025

Aktivitetar/Saker	05.02	30.04	04.06	24.09	12.11
Godkjenning av protokoll	x	x	x	x	x
Referatsaker	x	x	x	x	x
Orienteringar	x	x	x	x	x
Årsmelding for kontrollutvalet 2024	x				
Årsplan for kontrollutvalet 2026					x
Årsregnskap og årsberetning 2024		x			
Uavhengighetserklæringer frå revisor		x			
Revisjonsstrategi 2025				x	
Risiko og vesentlighetsvurdering forenkla etterlevelseskontroll	x				
Rapport forenkla etterlevelseskontroll			x		
Budsjett for kontrollutvalet 2026				x	
Verksemdsbesøk					
Interim/planlegging				x	
Forvaltningsrevisjonsrapport				x	
Eigarskapskontroll					
Statlege tilsynsrapportar	x	x	x	x	x
Revisor orienterar	x	x	x	x	x
Eventuelt	x	x	x	x	x

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 25/24

Møtedato: 13.11.24

Sakshandsamar: ILA

SAK 25/24 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON «PLANLEGGING OG STYRING AV INVESTERINGSPROSJEKTER»

Vedlegg:

Framlegg til prosjektplan frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 29.10.24

Bakgrunn:

Kontrollutvalet bestilte i sitt møte 02.10.2024 gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt med tema «Planlegging og styring av investeringsprosjekter». Agder Kommunerevisjon IKS har utarbeida framlegg til prosjektplan som kontrollutvalet må ta stilling til.

Første ledd i prosjektet er utarbeiding av ein prosjektplan som nærare beskriv bakgrunn for prosjektet, problemstillingar, revisjonskriterier og metode.

Revisor foreslår følgande problemstillingar i den framlagde prosjektplanen:

1. Har Valle kommune etablert internkontroll som bidrar til å sikre at det foreligger et forsvarlig beslutningsgrunnlag før det fattes vedtak om gjennomføring av investeringsprosjekter?
2. Har Valle kommune etablert internkontroll for å forberede anskaffelser i investeringsprosjekter?
3. I hvilken grad etterlever Valle kommune etablert internkontroll i utvalgte investeringsprosjekter?

Det viktigaste er å vurdere om problemstillingane samsvarer med kontrollutvalets ønsker når det gjeld kva ein vil å få svar på gjennom dette prosjektet.

Vurderingar:

Revisjonen tek sikte på å framlegga rapport frå prosjektet til kontrollutvalet hausten 2025.

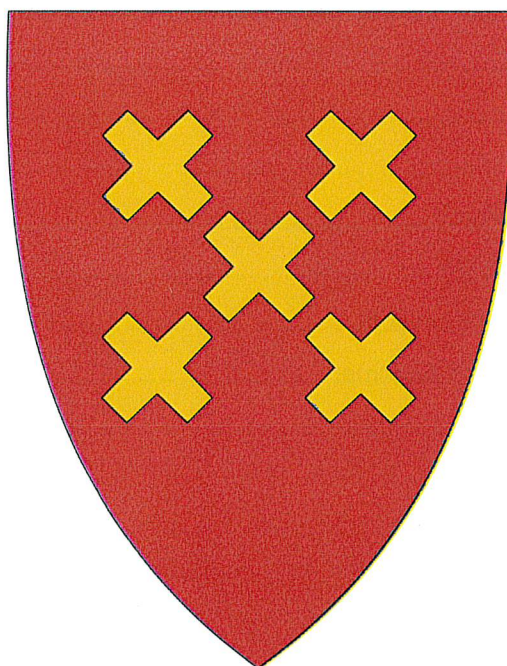
For nærmare detaljer og avgrensingar vises det til framlegg til prosjektplan og til forvaltningsrevisors presentasjon av prosjektplanen i møtet.

I samråd med forvaltningsrevisor vil det være mogleg å foreta eventuelle justeringar i prosjektplanen dersom utvalet skulle ønske det.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet «Planlegging og styring av investeringsprosjekter» basert på dei problemstillingane som kjem fram av prosjektplanen og innanfor kontrollutvalets budsjettramme.

Planlegging og styring av investeringsprosjekter

Prosjektplan til kontrollutvalget i Valle kommune

Oktober 2024

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	2
1.1	Kontrollutvalgets bestilling	2
1.2	Bakgrunn for prosjektet og gjennomføring av bestilling	2
1.3	Formål og problemstillinger	3
1.4	Avgrensninger	3
2	Metode	5
2.1	Dokumentgjennomgang	5
2.2	Gjennomgang av konkrete prosjekter	5
2.3	Intervjuer	5
2.4	Statistikk.....	5
3	Revisjonskriterier	6
3.1	Kommuneloven.....	6
3.2	Anskaffelsesregelverket.....	8
3.3	Meld. St. 22 (2018-2019)	9
3.4	Forskningsprogrammet Concept	9
3.5	Valle kommunes interne systemer	11
4	Litteraturliste	12

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Agder Kommunerevisjon IKS har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for valgperioden 2023-2027. I risiko- og vesentlighetsvurderingen peker revisjonen på ulike områder og selskap hvor det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget utarbeidet forslag til plan for forvaltningsrevisjon i sak 13/24, og i påfølgende møte ble det fattet følgende vedtak i sak 18/24:

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «planlegging og styring av investeringsprosjekter» og ber Agder Kommunerevisjon IKS legge frem prosjektplan i neste møte.

Prosjektplanen er utarbeidet av Agder Kommunerevisjon IKS i tråd med de krav som stilles til prosjektplan i standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001), og inneholder dermed revisjonens forslag til problemstillinger, revisjonskriterier, metode og bakgrunn for prosjektet.

1.2 Bakgrunn for prosjektet og gjennomføring av bestilling

Omfanget av investeringer i kommunal sektor er vesentlige, og det er viktig at fellesskapets ressurser forvaltes på best mulig måte. Investeringsprosjekter som ikke imøtekommer innbyggernes behov eller som belaster kommunens økonomi på en slik måte at det totale tjenestetilbudet blir skadelidende, kan ha negative konsekvenser for innbyggerne. En feilinvestering kan for eksempel få direkte følger for den enkelte innbygger gjennom dårligere tjenestetilbud eller høyere lokale skatter og avgifter¹. Kommunen står i denne økonomiplanperioden ovenfor flere større og mindre investeringer. Den største investeringen knytter seg til nye Valle kultursenter med oppstart i 2024.

Utgangspunktet er at det ikke finnes regelverk som direkte gjelder for planlegging og styring av investeringsprosjekter. Kommunene står derfor fritt når det gjelder hvordan de innretter sitt arbeid med planlegging og oppfølging av investeringsprosjekter. Det er imidlertid knyttet betydelig risiko til investeringsprosjekter, blant annet når det gjelder kostnadsoverskridelser og fremdrifts- og kvalitetsmessige forhold ved leveransen. Forskningsprogrammet Concept² peker på at noe av det viktigste for å sikre en tilfredsstillende gjennomføring av investeringsprosjekter, er de utredninger/analyser som blir gjort i *tidligfasen* av prosjektene, dvs. i perioden fra det første initiativet blir tatt til den endelige avgjørelsen om investering blir fattet. Gjennom bedre utredninger i tidligfasen «kan kommunene bli i stand til å avvise prosjekter som ikke er en del

¹ Concept rapport nr. 45, s. 4-5

² Forskningsprogrammet Concept ved NTNU skal utvikle kunnskap som sikrer bedre konseptvalg, ressursutnyttning og effekt av store statlige investeringer. Programmet har også gjennomført studier av kommunale investeringsprosjekter.

av langsiktige strategier, som ikke møter et reelt behov eller som representerer en unødig økonomisk risiko»³.

Forvaltningsrevisjonen vil gjennomføres i tråd med standard for forvaltningsrevisjon (RSK001). Det tas sikte på at endelig rapport leveres til kontrollutvalget høsten 2025.

1.3 Formål og problemstillinger

Det overordnede formålet med forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke om kommunen har etablert internkontroll på området, og om kommunen selv etterlever eventuell etablert internkontroll.

Vi har utarbeidet følgende forslag til problemstillinger:

- 1. Har Valle kommune etablert internkontroll som bidrar til å sikre at det foreligger et forsvarlig beslutningsgrunnlag før det fattes vedtak om gjennomføring av investeringsprosjekter?**

I den første problemstillingen vil vi undersøke kommunens rutiner og prosedyrer ved planlegging av investeringsprosjekter. Det vil kunne bli aktuelt å se på om det er etablert en prosjektmodell, hvorvidt kommunen har etablert rutiner for utarbeidelse av beslutningsgrunnlag og om kommunen har utarbeidet rutiner for kvalitetssikring.

- 2. Har Valle kommune etablert internkontroll for å forberede anskaffelser i investeringsprosjekter?**

I den andre problemstillingen vil vi undersøke kommunens rutiner og prosedyrer som gjelder etter at behov for anskaffelse er klarlagt, men før selve konkurransegjennomføringen. Her vil vi blant annet se på om kommunen har etablert rutiner for gjennomføring av risikovurderinger i forbindelse med valg av entreprisform og for å kvalitetssikre anbudsgrunnlag og kravspesifikasjoner knyttet til entrepriser/kontrakter.

- 3. I hvilken grad etterlever Valle kommune etablert internkontroll i utvalgte investeringsprosjekter?**

Under den tredje problemstillingen vil vi undersøke om Valle kommune følger egne rutiner og prosedyrer ved planlegging av investeringsprosjekter, og ved forberedelsen av anskaffelser. For å besvare problemstillingen vil vi gjennomgå et utvalg investeringsprosjekter.

1.4 Avgrensninger

Forskningsprogrammet Concept peker som nevnt på at de utredninger/analyser som blir gjort i *tidligfasen* av prosjektene er noe av det viktigste i prosessen for å sikre en tilfredsstillende

³ Concept rapport nr. 45, s. 6

gjennomføring av investeringsprosjekter. Tidligfasen vil si perioden fra det første initiativet blir tatt til den endelige avgjørelsen om investering blir fattet. På bakgrunn av viktigheten av den tidlige fasen i gjennomføringen av et investeringsprosjekt vil hovedfokuset i forvaltningsrevisjonen ligge her. Forvaltningsrevisjonen avgrenses dermed til å undersøke internkontrollen, samt forhold i utvalgte investeringsprosjekter, som har betydning i planleggingsfasen frem til selve konkurransegjennomføringen.

Revisjonen vil ikke vurdere alle handlinger og prosesser som utføres i løpet av tidligfasen og planleggingsfasen, men vi vil gjennom konkrete revisjonskriterier avgrense forvaltningsrevisjonen til de delene av internkontrollen som anses mest relevant.

Vi vil som nevnt i problemstilling 3 gjennomgå konkrete prosjekter. Utvalget av prosjekter vil avgrenses til det som anses tilstrekkelig for å kunne foreta en vurdering, samtidig som antall prosjekter må være overkommelig å gjennomgå innenfor prosjektets gjennomføringstid.

2 Metode

I RSK 001 standard for forvaltningsrevisjon anbefales det å bruke flere metoder for å samle inn data (triangulering). Triangulering innebærer at de undersøkte forholdene studeres fra flere synsvinkler, at ulike metoder benyttes og at det hentes inn informasjon fra flere kilder. Slik metodebruk reduserer faren for at det som beskrives ikke er fullstendig eller riktig, og bidrar således til å styrke validiteten i datamaterialet. I foreliggende forvaltningsrevisjon tenker vi å benytte oss av både kvalitativ og kvantitativ metode.

I det følgende gjennomgår vi metoden som vi vil benytte for å besvare problemstillingene.

2.1 Dokumentgjennomgang

I arbeidet med forvaltningsrevisjonen vil vi gjennomgå ulike dokumenter som ligger i Valle kommunes internkontrollsystem. Vi vil eventuelt hente inn andre dokumenter fra kommunen dersom det skulle være nødvendig. Slike dokumenter vil blant annet være kommunens interne prosedyrer og rutiner.

2.2 Gjennomgang av konkrete prosjekter

Underveis i arbeidet med forvaltningsrevisjonen vil vi gjennomgå kommunale investeringsprosjekter. Revisjonen vil foreta et utvalg av prosjekter som vi anser kan gi oss tilstrekkelig data for å kunne gi en vurdering av kommunens praksis på området.

2.3 Intervjuer

I undersøkelsen vil vi intervju relevante personer i Valle kommune. Relevante personer i prosjektets sammenheng vil i hovedsak være ledere og ansatte som er involvert i behovs- og planleggingsfasen frem mot anskaffelsen.

2.4 Statistikk

Vi vil i forvaltningsrevisjonen hente inn statistikk som gjelder investeringsprosjekter gjennomført i Valle kommune de siste fem årene. Annen eventuell statistikk vil hentes inn dersom revisjonen anser det som relevant gjennom arbeidet med forvaltningsrevisjonen.

3 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de krav, normer eller standarder som er relevante for den aktuelle forvaltningsrevisjonen. Revisjonskriteriene danner grunnlaget for å vurdere om det foreligger avvik eller svakheter på området⁴. I dette kapitlet presenterer vi noen av kriteriene som vil være aktuelle for forvaltningsrevisjonsprosjektet:

3.1 Kommuneloven

Internkontroll

Den nye kommunelovens kapittel 25 om internkontroll trådte i kraft 1. januar 2021. Reglene, som utgjør minstekrav til kommunenes internkontroll, har erstattet både den gamle kommunelovens korte krav i § 23-2 om «betryggende kontroll» og ulike regler om internkontroll med kommuneplikter for en rekke sektorer:

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

Hensynet bak kravene til internkontroll er å sikre regeletterlevelse. Internkontrollen skal være systematisk, noe som innebærer at arbeidet skal være planmessig og metodisk.⁵ Graden av internkontroll og hvor omfattende denne skal være må avgjøres basert på en vurdering av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Forsvarlig utredning

Det fremgår av kommuneloven § 13-1 tredje ledd at:

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

⁴ NKRF, *Veileder i forvaltningsrevisjon*, s. 49

⁵ Prop. 46 L (2017-2018), s. 412

I hvilken grad saken er tilstrekkelig utredet beror på en konkret vurdering av sakens omfang, kompleksitet, tidsaspekt mv.⁶ Kommunale investeringsprosjekter varierer i omfang og kompleksitet, men det er klart at en rekke kommunale investeringsprosjekter er av betydelig størrelse og kompleksitet. Dette forutsetter grundige og brede utredninger av prosjektene, herunder en utredning av alternativer og konsekvenser, inkludert økonomiske konsekvenser.⁷ Beslutningsgrunnlaget som ligger til grunn for gjennomføringen av investeringsprosjektet må være forsvarlig utredet på det tidspunkt det legges frem for folkevalgte organer.

Delegering av myndighet

Det følger av kommuneloven § 5-3 at kommunestyret er det øverste organet i kommunen og at det er kommunestyret som treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov. Det fremkommer imidlertid av bestemmelsens tredje ledd at kommunestyret kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av kommuneloven eller annen lov.

Beslutninger som tas må holde seg innenfor delegererte fullmakter. Kommunedirektøren får myndigheten sin gjennom delegering fra kommunestyret. På flere områder blir imidlertid kommunedirektørens myndighet delegert videre til ledere og ansatte nedover i organisasjonen.

For å sikre god styring i investeringsprosjekter er det viktig med en tydelig organisering hvor deltakerne har avklarte roller, delegering⁸, oppgaver og ansvar. Det må være avklart hvem som kan ta beslutninger og på hvilket nivå i administrasjonen beslutningene kan tas. Videre vil det være nødvendig at oppgavene defineres og er tilstrekkelig avklart og kommunisert i prosjektorganisasjonen.

Økonomiplan, årsbudsjett og rapportering

Kommuneloven stiller krav til økonomiplanleggingen av investeringsprosjekter gjennom bestemmelsene om økonomiplanlegging og årsbudsjett.

Kommuneloven § 14-4 gjelder kommunens økonomiplanlegging og årsbudsjett. Etter bestemmelsens tredje ledd skal kommunens økonomiplanlegging og årsbudsjett være realistisk og dekke hele kommunens virksomhet. I dette ligger at økonomiplanleggingen må basere seg på alminnelige forventninger om hva som vil være utviklingen i eksterne faktorer, samt de bevilgninger kommunestyret vedtar.⁹

I veilederen «Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet»¹⁰ fremgår det følgende:

⁶ Prop. 46 L (2017-2018), s. 379

⁷ Riksrevisjonen, *Undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning*, s. 34

⁸ KS-veilederen, *Orden i eget hus*, s. 112

⁹ Prop. 46 L (2017-2018), s. 383

¹⁰ KR D, *Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet*, s. 55

Avhengig av type investeringer og anskaffelser, bør kommunestyret, som nevnt, vedta en kostnadsramme for prosjektet. Kostnadsrammen er i utgangspunktet årsuavhengig, men gir bidrag til vurdering av behovet for bevilgninger i årsbudsjettet og til økonomiplanen. En kostnadsramme bør omfatte alle utgifter et prosjekt antas å ville omfatte, og som kan henføres til investeringsbudsjettet og -regnskapet. Denne veilederen går ikke nærmere inn på hvilke typer utgifter som naturlig kan henføres til investeringsprosjekter.

For investeringsprosjekter innebærer dette at de økonomiske konsekvensene av prosjektet skal være tilstrekkelig utredet, og at kostnadene knyttet til prosjektet angis i saksutredningen. Dette har nær sammenheng med kravet til forsvarlig utredning jf. kommuneloven § 13-1 tredje ledd.

Det skal på denne bakgrunn utarbeides og legges frem en realistisk kostnadsramme for investeringsprosjektet for de prosjektene som skal vedtas politisk.

Videre følger det av kommuneloven § 14-7 at det skal utarbeides en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Årsberetningen skal blant annet redegjøre for;

- Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om dette ivaretar den økonomiske handleevnen over tid, jf. bokstav a
- Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, samt vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, jf. bokstav b

De nevnte punktene har relevans for rapporteringen på investeringsprosjekter. Utviklingen i pågående investeringsprosjekter, spesielt av et visst omfang, vil være viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen til kommunen. Videre vil kostnadsutviklingen i et investeringsprosjekt kunne avvike fra budsjett, noe som skal rapporteres om dersom avviket er vesentlig, eller dersom det foreligger vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser.

3.2 Anskaffelsesregelverket

Anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser gjelder når bestemte oppdragsgivere inngår vare- tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter, eller gjennomfører plan- og designkonkurranser, med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner eksklusiv merverdiavgift, jf. anskaffelseslovens § 2 første ledd og anskaffelsesforskriften (FOA) § 1-1.

Formålet med anskaffelsesregelverket er å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Samtidig skal regelverket bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser gjennomføres på en samfunnstjenlig måte, jf. anskaffelsesloven § 1. Som oppdragsgiver vil det være viktig å optimalisere anskaffelsesprosessen for å gjøre den beste anskaffelsen sett i lys av kvalitet og pris. Herunder vil det være viktig for oppdragsgiver å vurdere hvilket behov anskaffelsen skal dekke, hva markedet har å tilby, samt hvilke krav som skal stilles til tilbyder.

For oppdragsgiver vil det være en fordel å utarbeide en kontraktstrategi. En kontraktstrategi er en helhetlig plan for hvordan en konkret anskaffelse skal gjennomføres og evalueres. Strategien er et beslutnings- og styringsdokument i forberedelsene av et investeringsprosjekt, etter at behovet er definert. Den skal kunne bidra til at offentlige aktører når sine mål for prosjektets kvaliteter, fremdrift og økonomi.¹¹ For å treffe riktige anskaffelsesstrategiske og kontraktsmessige valg, og dermed sikre god prosjektgjennomføring er det viktig å bruke tid på planleggingsfasen.

I en kontraktsstrategi vil det være aktuelt å se hen til hvilke «skal»-krav som skal settes til leverandørens kompetanse og erfaring, det vil si anskaffelsens kvalifikasjonskrav. Kvalifikasjonskrav skal være tilknyttet leveransen og de skal være forholdsmessige, jf. FOA § 8-7 og kapittel 16. Kvalifikasjonskravene skal sikre at leverandøren er egnet til å gjennomføre kontraktsforpliktelsene.

Videre bør kontraktsstrategien inkludere tildelingskriteriene i konkurransen. For anskaffelser etter del III fremgår det hvordan oppdragsgiver skal velge tilbud i FOA § 18-1. Som hovedregel skal oppdragsgiver velge tilbud på grunnlag av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet. For anskaffelser etter forskriftens del II har oppdragsgiver større fleksibilitet til å velge på hvilket grunnlag tilbud skal velges, innenfor rammene av reglene om klima- og miljøhensyn i § 7-9. Tildelingskriteriene skal angis i prioritert rekkefølge, jf. (FOA) § 8-11 (1).

Oppdragsgiver har mulighet til å skaffe seg god kunnskap om markedet og markedsmuligheter ved å innhente informasjon og foreta forberedende undersøkelser, jf. FOA §§ 8-1 og 8-2 og §§ 12-1 og 12-2.

3.3 Meld. St. 22 (2018-2019)

Ifølge meld. St. 22. (2018-2019) bruker offentlig sektor over 500 milliarder kroner hvert år på innkjøp. Oppdragsgiverne må bruke fellesskapets midler på best mulig måte for å oppfylle sitt samfunnsoppdrag. Stortingsmeldingen legger vekt på at det er et stort potensial for å effektivisere offentlige anskaffelser, både for å få bedre priser og bedre behovsdekning. Videre fremkommer det at for å løse viktige samfunnsoppgaver kreves det en profesjonalisering av innkjøpene, blant annet gjennom økt satsing på kompetanse, bedre styring, ledelse og organisering.

3.4 Forskningsprogrammet Concept

NTNU har laget et forskningsprogram som omhandler sikring av konseptvalg, ressursutnyttning og effekt av større statlige investeringer.¹² Prosjektet er finansiert av Finansdepartementet. Det er blitt utarbeidet en rekke rapporter om planleggingsfasen og kvalitetssikring i offentlige investeringsprosjekter. Forskningsrapportene inneholder bl.a. anbefalinger om hvilke elementer som bør inngå i spesielt utrednings- og planleggingsfasen av et prosjekt (fasen før prosjektet blir besluttet gjennomført).

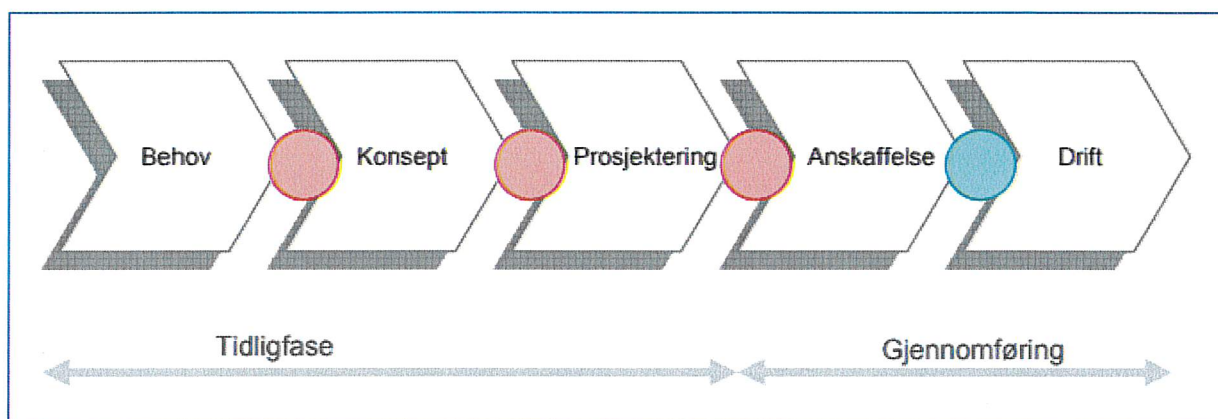
¹¹ <https://anskaffelser.no/verktoy/maler/kontraktstrategi-bygg-og-anlegg>

¹² <https://www.ntnu.no/concept/om>

Concept programmet gjelder hovedsakelig statlige investeringer, som både i omfang og kompleksitet i mange tilfeller vil være mer omfattende enn kommunens prosjekter. Ved utledningen av revisjonskriterier fra Concept-programmet vil revisjonen derfor tilpasse kriteriene til størrelsen av kommunens prosjekter. En av forskningsrapportene det vises til (nr. 45) gjelder imidlertid kommunale investeringsprosjekter, og er derfor av direkte relevans.

Det er anbefalt at det for planleggingen og gjennomføringen av offentlige investeringsprosjekter anvendes en prosjektmodell.¹³ En prosjektmodell beskriver fasene i et investeringsprosjekt, de ulike aktivitetene som skal gjøres, krav til beslutningsgrunnlag, beslutningspunkter, samt rolle- og ansvarsfordeling.¹⁴ I de fleste offentlige virksomheter er det utarbeidet prosjektmodeller for planleggingen og gjennomføringen av investeringsprosjekter som inngår som en del av internkontrollrutinene og virksomhetsstyringen i kommunen.

Se figur nedenfor for illustrasjon:

Faseinndeling i prosjekter med beslutningspunkter¹⁵

Kriterier for en god prosjektmodell er:¹⁶

- Klar faseinndeling
- Klare beslutningspunkter
- Kvalitetssikret grunnlag for beslutninger
- Enkelhet

Concept-rapport nr. 45, som omhandler kommunale investeringsprosjekter, gir anbefalinger for kommunal investeringspraksis i den tidlige fasen av prosjektet¹⁷. Det bør ifølge forskningsrapporten sørges for:

¹³ Concept-rapport nr. 45, s. 83

¹⁴ Det finnes ulike prosjektmodeller for investeringsprosjekter i offentlig sektor, blant annet statens egen prosjektmodell, prosjektmodeller i statlige virksomheter som Statsbygg, Statnett, Statens vegvesen, Bane NOR m.m. Videre har flere kommuner og fylkeskommuner utarbeidet prosjektmodeller for kommunale investeringer.

¹⁵ Concept-rapport nr. 3, s. 47

¹⁶ Concept-rapport nr. 3, s. 44

¹⁷ Concept-rapport nr. 45, s. 83

- At kommunen gjennomfører en behovsanalyse
- At det foretas en analyse av alternative konseptuelle løsninger
- At usikkerheten synliggjøres i budsjettet
- Klar faseinndeling med avklart fremdrift og ansvar
- Informasjon til de folkevalgte om hvilken fase prosjektet befinner seg i
- Minst ett beslutningspunkt før endelig investeringsbeslutning

3.5 Valle kommunes interne systemer

For å kunne svare ut problemstilling nr. 3 som gjelder Valle kommunes etterlevelse av etablert internkontroll, vil revisjonen legge til grunn Valle kommunes interne rutiner og prosedyrer som revisjonskriterier. Hvilke dokumenter som vil legges til grunn som revisjonskriterier vil vurderes underveis, ettersom internkontrollen først vil vurderes i seg selv i problemstilling nr. 1 og nr. 2. Internkontroll som Valle kommune har, og som også vurderes til å kunne bidra til å sikre et forsvarlig beslutningsgrunnlag og forberedelse av anskaffelser vil dermed kunne legges til grunn av revisjonen som revisjonskriterier.

Kristiansand, 29.10.2024

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Henriette Svendsen
Jurist/Forvaltningsrevisor

4 Litteraturliste

Lover:

- 2018 *Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*
- 2016 *Lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)*

Forskrifter:

- 2016 *Forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)*

Forarbeider:

- Prop. 46 L (2017-2018) *Proposisjon til Stortinget, Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*

Veileder, standard, forskningsrapporter:

- Nærings- og fiskeridepartementet Meld. St. 22 (2018-2019)
- NKRF Veileder i forvaltningsrevisjon, 2023
- NKRF *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, 2020*
- Concept-programmet *Concept rapport nr. 45, Kommunale investeringsprosjekter, prosjektmodeller og krav til beslutningsunderlag, 2015*
- Concept-programmet *Concept rapport nr. 3, Beslutningsunderlag og beslutnings i store statlige investeringsprosjekter, 2006*
- KS *Veileder, Orden i eget hus, 2020*
- Kommunal- og regionaldepartementet *Veileder, Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet, 2011*

Nettsider og undersøkelser:

- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) <https://anskaffelser.no/verktoy/maler/kontraktstrategi-bygg-og-anlegg>
- NTNU <https://www.ntnu.no/concept/om>
- Riksrevisjonen *Undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning, 2015*

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 26/24

Møtedato: 13.11.2024

Sakshandsamar: ILA

SAK 26/24 REVISOR ORIENTERAR

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

AGDER SEKRETARIAT
Postboks 120
4491 KVINESDAL

Vår ref.: .2024/454-4
030

Sakshandsamar: Gunn Marith Homme
gunn.marith.homme@valle.kommune.no

Dato
25.09.2024

Melding om vedtak: Plan for eigarskapskontroll 2023 - 2027

Handsaming i Kommunestyret av sak 102/2024 den 25.09.2024:

Handsaming:

Tilrådinga frå kontrollutvalet vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kommunestyret godkjenner "Plan for eigarskapskontroll i Valle kommune 2023-2027» der det vert planlagt eigarskapskontroll i følgjande selskap:

- Setesdal Brannvesen IKS
- Konesjonskraft IKS

Kommunestyret gjev kontrollutvalet fullmakt til å definere omfanget og innhaldet i eigarskapskontrollen, og til å foreta endringar i prioritering mellom dei aktuelle selskapa og eventuelt prioritere nye selskap dersom særskilde tilhøve skulle tilseie det.

Med helsing
Valle kommune

Gunn Marith Homme
leiar velkomstsenter

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur.

AGDER SEKRETARIAT
Postboks 120
4491 KVINESDAL

Vår ref.: .2024/456-4
217

Sakshandsamar: Gunn Marith Homme
gunn.marith.homme@valle.kommune.no

Dato
25.09.2024

Melding om vedtak: Plan for forvaltningsrevisjon 2023 - 2027

Handsaming i Kommunestyret av sak 103/2024 den 25.09.2024:

Handsaming:

Tilleggsframlegg frå Lars Tarald Myrum:

Kommunestyret sluttar seg til kontrollutvalet si vurdering av orientering kring meirforbruket i PLO.

Tilleggsframlegget vart samrøystes vedteke.

Tilrådinga frå kontrollutvalet vart samrøystes vedteken.

Vedtak:

Kommunestyret sluttar seg til den framlagde "Plan for forvaltningsrevisjon for Valle kommune 2023-2027, der følgande område/prosjekt prioriterast:

Prioritet	Tema/sector/selskap	Aktuelt for forvaltningsrevisjon
1.	Teknisk enhet	Planlegging og styring av investeringsprosjekter
2.	Helsetjenesten i Bykle og Valle Helsesamarbeidet	

Kommunestyret gjev kontrollutvalet fullmakt til å gjere eventuelle endringar i prioriteringa av aktuelle prosjekter, og til å sette i gong andre prosjekt dersom utvalet ser behov for det.

Kontrollutvalet er tilfreds med orienteringa frå kommunedirektøren i forhold til meirforbruket på pleie om omsorg og finn ikkje rom for å prioritere ressursar til vidare gjennomgang av dette.

Kommunestyret sluttar seg til kontrollutvalet si vurdering av orientering kring meirforbruket i PLO.

Med helsing
Valle kommune

Gunn Marith Homme
leiar velkomstsenter

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur.